

31.8.2010

Uudenmaan liitto
Aleksanterinkatu 48 A
00100 Helsinki

Lausuntopyyntö 18.5.2010 Dnro 86/09

UUDENMAAN JA ITÄ-UUDENMAAN RAKENNEMALLIT 2035

Lausunnonantajasta

Asunto-, toimitila- ja rakennuttajaliitto RAKLI ry kokoaa yhteen kiinteistöjen ja infrastruktuurin omistaja-, rakennuttaja-, käyttäjä-, sijoittaja- ja palveluntuottajaorganisaatiot. RAKLI toimii kiinteistö- ja rakentamisalan vaikuttajana, kehittäjänä, ammattilaisten verkottajana sekä tiedon tuottajana.

Yleistä

Kiitämme mahdollisuudesta lausua Uudenmaan ja Itä-Uudenmaan rakennemalleista 2035. Esitetyt rakennemallit pohjautuvat monin osin nykytilanteen jatkumoon. Monet keskeiset tekijät, kuten elintavat, elinkeinot ja palvelut sekä teknologiat, muuttuvat koko ajan. Muutokset tulevat pitkällä jännteellä vaikuttamaan merkittävästi rakennemalleihin ja niiden keskinäiseen paremmuuteen. Rakennemalleja koskevilla valinnoilla on suuri vaikutus tulevaan kehitykseen. Pidämme keskeisenä sitä, että rakennemalleissa varaudutaan merkittäviin muutoksiin keskeisten tekijöiden osalta, ja että niitä ennakoidaan ja seurataan jatkuvasti.

Esityksestä

MITKÄ ALUE- JA YHDYSKUNTARAKENTEEN KOKONAISRATKAISUN PERIAATTEET TUKEVAT PARHAITEN METROPOLIMAAKUNNAN KEHITTÄMISTÄ?

Ehdotuksessa esitetyistä malleista arvioimme eheyttämisen ja tiivistämisen sormimallin A-pohjalta tässä vaiheessa parhaaksi perusmalliksi. Siinä hyödyn-

31.8.2010

netään tehokkaimmin olemassa olevaa rakennetta ja se on siten muuttuvassa ympäristössä riskittömin vaihtoehto kehittämiseen.

Nykyisten asemien ja asemanseutujen kehittäminen on mielestämme keskeistä, minkä lisäksi nykyisten ratojen varrelle voidaan tarvittaessa toteuttaa uusia asemia. Kun tähän liitetään alustavat varaukset uusien ratakäytävien avaamiseen, sisältyy ratkaisuun myös tulevaisuuden kannalta tärkeää joustavuutta. On huomattava, että tulevaisuuden raideliikenne ja rataverkko ei välttämättä ole samanlaista kuin nykyinen. Esimerkiksi nykyisen laajuisia aluevarauksia ei välttämättä enää tarvita.

ONKO TARKOITUKSENMUKAISTA OHJATA UUSI RAKENTAMINEN NYKYISEEN RAKENTEeseen MAHDOLLISIMMAN TEHOKKAASTI?

On luonnollisesti tarkoituksenmukaisinta hyödyntää olemassa oleva yhdyskuntarakenne ja siihen tehdyt investoinnit mahdollisimman tehokkaasti. Tämä tarkoittaa merkittävää lisä- ja täydennysrakentamisen mahdollistamista sekä uusia liikenteen sujuvuutta parantavia investointeja keskeisille sijainneille.

Metropolialueen arvioitua kasvua ei näkemyksemme mukaan ole nykyisen rakenteen puitteissa mahdollista toteuttaa siten, että asukkaiden ja käyttäjien tarvitsemat palvelut voidaan turvata. Tarvitaan joustoa ja ratkaisuja, jotka mahdollistavat olemassa olevan infran hyödyntämisen parhaalla mahdollisella tavalla uusien keskusten kehittämisessä.

Uusien alueiden toiminnallista kokonaisuutta ei kuitenkaan voida turvata yksinomaan liikenteellisillä ratkaisuilla; tarvitaan kokonaisvaltaista ajattelua, jolla turvataan alueiden toimivat asunto-, liikenne- ja palveluratkaisut. Avainasemassa tämän suhteen ovat raideliikenteen asemanseudut ja muuten joukkoliikenteeseen yhdistettävissä olevat alueet, joiden palvelutarjonnan monipuolistamista ja kasvua tulisi tukea.

31.8.2010

MINKÄ KOKOISET KESKUKSET OVAT TOIMINNALLISESTI OPTIMAALISIA?

Optimaalista kokoa on sinänsä vaikea määrittää, mutta toiminnallisen kokonaisuuden optimikoko vaikuttaisi olevan jatkuvassa kasvussa. Kestävä toiminnallinen kokonaisuus on kuitenkin muodostettavissa pienistä, keskikokoisista tai suurista keskuksista. Keskeistä on se, että toisiaan täydentävät keskukset linkittyvät sujuvasti toisiinsa muodostaen järkeviä kokonaisuuksia.

MITKÄ MUUT TEKIJÄT OVAT KESKEISIÄ METROPOLIMAAKUNNAN PERUSRAKENNETTA LAADITTAESSA?

Mielestämme ainakin seuraavat tekijät tulisi huomioida perusrakenteen laadinnassa:

- Rakennemalleilla tulisi pystyä varautumaan erilaisiin skenaarioihin
- Yhteistyötä ja avointa vuorovaikutusta on lisättävä
- Yhdyskuntien toiminnallisia ja rakenteellisia konsepteja on kehitettävä. Monikäyttö on yksi tapa eheyttää alueita ja tehostaa resurssien käyttöä. Monen käyttäjän ja usean toiminnon kiinteistöt mahdollistavat joustavuudeltaan ja palvelutehokkuudeltaan järkevän kokonaisuuden sekä kestävän yhdyskuntakehityksen
- Infran, asuntojen ja yksityisten sekä julkisten palveluiden yhteensovittamista on kehitettävä sekä suunnittelun ja toteutuksen että toiminnan osalta
- Kiinteistöjen ja alueiden 3D-ulottuvuus tulee yhä tärkeämmäksi olemassa olevan yhdyskuntarakenteen eheyttämisen sekä uusien kiinteistö- ja yhdyskuntakonseptien osalta
- Lisä-, täydennys- ja muutosrakentaminen lisääntyy
- Paikalliset ja kiinteistökohtaiset energialähteet nousevat vaihtoehdoksi keskitetyille ratkaisuille
- Liikkumiskulttuurin muutokset: energiatehokkuus voi muuttaa ihmisten suhtautumista matkustamiseen, mikä saattaa lisätä tarvetta etätyöhön,

31.8.2010

puhelin- ja verkkopalaveriinhin ja lähipalvelujen käyttöön. Saatamme nähdä myös uudenlaisia liikkumisvälineitä, jotka on kehitetty erityisesti lyhyempien matkojen tekemiseen

Yhdyskuntien kehittämistä koskevien merkittävien muutospaineiden ja haasteiden johdosta RAKLI on tehnyt aloitteen yhdyskuntapoliittisen ohjelman valmistelusta. Lausunnolla olevien rakennemallien kehittäminen on tuottanut paljon hyödyllistä tietoa, joka kannattaa hyödyntää yhdyskuntapoliittisen ohjelman valmistelussa.

Asunto-, toimitila- ja rakennuttajaliitto RAKLI ry

Helena Kinnunen
toimitusjohtaja

Riikka Vitakoski
lakimies